Автор: Боян Мак Михайлов

Серия от проповеди върху Проповедта на планиата, София, Християнска църква "Света Троица":

I част. Блаженствата. Матей 5:1-20. 19 окотмври 2024

II част. *„Вие сте солта на земята.“ Християните и обществения живот. Мат. 5:13 – 48.* 23 февруари 2025

III част. *„Внимавайте да не вършите правдата си пред хората, за да ви виждат“ Християните и църковният живот. Матей 6:1 – 18.* 29 юни 2025

IV част. *„Недейте си събира съкровища на земята„ Матей 6:19–34. Етичното учение на Христос за материалните блага.* 6 септември 2026.

V част. *Себеправедност или търсене на Бога? Матей 7:1–12. Етичното учение на Христос за взаимоотношенията.* 10 октомври 2026

Abstract: Боян Мак Михайлов, *„Внимавайте да не вършите правдата си пред хората, за да ви виждат“ Християните и църковният живот: серия от проповеди върху „Проповедта на планината“, трета част. Матей 6:1 – 18* .
Sofia: Holy Trinity Christian Church, September 6, 2024

This sermon examines Matthew 6:1–18, focusing on Jesus' teachings about the motives behind religious practices—almsgiving, prayer, and fasting. It argues that authentic discipleship requires actions driven by a sincere relationship with God rather than a desire for human approval. The analysis highlights the contrast between performative piety and genuine devotion, emphasizing that true righteousness is cultivated in the "inner room" of private communion with God. The sermon concludes that transformative Christian witness emerges from motives purified by God’s love, challenging believers to embody a counter-cultural faith that prioritizes divine approval over public recognition.

Original language: Bulgarian Keywords: Matthew 6, Spiritual Motives, Almsgiving, Prayer,

Fasting, Hypocrisy, Authentic Discipleship, Inner Room, Divine Reward, Pharisaic Piety, Christian Counter-Culture, Heart Transformation, Sermon on the Mount, Religious Practices, God’s Approval, Secret Devotion, Spiritual Integrity, Biblical Ethics, Modern Application, Church Life [1]

Съдържание: Въведение Даване на милостиня с правилни мотиви (Матей 6:2–4) Молитва с правилни мотиви (Матей 6:5–15)

Постът с правилни мотиви (Матей 6:16–18)

Принципи на духовно ученичество в контекста на местната църква

Заключение

Използвани източници

Кирилица

Латиница

Въведение

Проповедта на планината е първата от петте беседи, които Матей е записал в своето евангелие. Съдържа етичното учение на Христос за Божието Царство. Той поучава множествата от Галилея, Декаполис, Йерусалим, Юдея и отвъд Йордан (Мат. 4:25). Христос проповядва в средата на Неговото служение на изцеление.

Темите, по които проповядва Христос в Мат. 6:1-18 засягат нашето духовно ученичество като част от Църквата. По-конкретно Господ засяга мотивите с които вършим много от дейностите. Исус започва с разясняване на важен принцип в духовното ученичество:

„Внимавайте да не вършите правдата си пред хората, за да ви виждат“ (Мат. 6:1)

Защо набляга Исус на този принцип? Милостинята, молитвите и поста са използвани от вярващите по времето на Исус, за да изтъкват своята собствена праведност. Особено фарисеите формират една религия, която е свързана с външна показност. В това

поучение Господ говори за принципа на вътрешната стаичка – едно специфично лично взаимоотношение с Отец, което трябва да ни мотивира при християнското ученичество. Исус говори за три области: милостиня, молитва и пост.

Даване на милостиня с правилни мотиви (Матей 6:2–4)

Първият реален казус от I век, на който се спира Христос е фактът, че определени религиозни хора тръбят пред себе си, когато дават милостиня в синагогите и по улиците. Бихме могли да сметнем, че не съществува подобен съвременен проблем, но в действителност множество PR компании се правят не заради нуждаещите се, а заради рекламата и славата на благодетеля – фирма, институция или частно лице.

Грийн обобщава, че смисълът на религиозното благочестие е „не престорената под прожекторите, а смиреният живот в светлината на волята на Отец.“ [2]

Исус предлага интересна алтернатива на тръбенето – лявата ръка да не знае какво прави дясната ръка. Традиционно този стих се тълкува в смисъл да не се замисляме, когато даваме. Но коментарите на св.Писание ни дават различен поглед. Според методисткият богослов Адам Куарк този стих означава често нашето даване да остава в тайна и от най-близки роднини. Целта би била нашето даване да е видимо само за Бога. [3]

Бележки:

1 Abstract and keywords generated by DeepSeek AI.

2 Грийн, стр. 88

3 Adam Clarke, *Commentary and Critical Notes on the Bible*, Bible Time 3.0.3., Version 2.0, Matt. 3:3

Молитва с правилни мотиви (Матей 6:5–15)

Втората област, за която Христос проповядва е молитвата. Преди да даде на своите ученици молитвата „Отече наш“, Исус говори за това с какви мотиви да се молим.

Първият погрешен мотив е показната молитва, която някои от фарисеите и книжниците практикуваха. Единствената цел на тази молитва е да бъде чута от хората на публично място и да създава впечатление за духовност (Мат. 6:5).

Вторият погрешен мотив е многословната молитва, в която се счита, че повтарянето на заучени думи ще манипулира Бог да работи в наша полза (Мат. 6:7) И тук Исус ни връща към концепцията за „вътрешната стая“, където само Отец ни слуша. Исус продължава своето поучение с думите „а вие се молете така“ и молитвата „Отче наш“. Митрополит Антоний Сурожки (1914 г. – 2003 г.) пише:

„В известен смисъл това е не само молитва, но и начин на живот, представен под формата на молитва: това е образ на постепенното изкачване на душата от робство към свобода.” [4]

Исус завършва своето поучение за молитвата с необходимостта от прошка (Мат. 6:14-15). Майкъл Грийн тълкува тези стихове така: „Молитвите ни твърде често се обезсилват, понеже има някой, на когото, както смятаме не можем да простим“ [5]

Джон Бънян, автор на „Пътешественикът“ пише: „Молитвата е искрено, чувствително, изпълнено с любов изливане на сърцето или душата пред Бога чрез Христос, със силата и помощта на Светия Дух ...“ [6]

Бележки:

4 Митрополит Су́рожский Антоний (Блум), *Молитва и Жизнь.* Посетено на 3 септ. 2023, https://azbyka.ru/otechnik/Antonij_Surozhskij/molitva-i-zhizn/#0_3

5 Грийн, стр. 91

6 Бънян, Джон. *Молитвата.* Класическо християнско наследство. София: Нов човек, 2023.

Постът с правилни мотиви (Матей 6:16–18)

Третата област, за която Исус проповядва е постът. Лицемерите използват поста за показна религиозност, като помрачават лицата си с цел другите да разберат, че постят. В съвременността ни има също подобна тенденция да се възприема поста по подобен начин. Тази показна религиозност може да се свърже с отказ от определени храни или също определен начин на обличане в дните на пост, но това се прави не с духовната цел на смирение пред Бога, а изтъкване пред другите хора.

Исус съветва вярващия да помаже главата си и да умие лицето си. Правилният мотив за поста е Отец, който „вижда в тайно“ да въздаде наяве, а не да изразява пред другите нашата духовност.

Принципи на духовно ученичество в контекста на местната църква

1.Принципът на внимание в мотивите ни – Христос в Проповедта на планината набляга на мотивите с които служим на Бога и извършваме различни дейности в църквата

2.Принципът на вътрешната стаичка

2.1.Даване на милостиня – Христос ни показва, че може да даваме по дискретен начин като духовно служение пред Бога.

2.2.Молитва – Господ отхвърля както показната молитва, така и многословието.

2.3.Пост – Господ отхвърля показността на поста, като показва, че това е духовна практика, която има смисъл в тайно пред Отец.

Заключение

В третата част от Проповедта на планината нашият Господ Исус Христос проповядва за мотивите на християнският ученик. В трите области: милостиня, молитва и пост, той показва, че лицемер е онзи, който върши всичко, за да бъде видян от хората. В съвремието ни това може да се изрази чрез PR кампании, демонстративни публични молитви.

Правилният мотиви според Христос е любовта ни към Отец, която се проявява в едно дълбоко лично взаимоотношение, среща във „вътрешната стаичка“ с Отец, който има способност да ни въздаде наяве.

Използвани източници:

Кирилица:

1.Бънян, Джон. *Молитвата.* Класическо християнско наследство. София, изд.Нов човек, 2023 г.

2.Грийн, Мйкъл. *Вестта на Евангелието според Матей. Небесното царство.* Библията говори и днес. София: Нов човек, 2023. (Original work published in 2000 as: Green, Michael. The Message of Matthew. Inter-Varsity Press)

3.Митрополит Су́рожский Антоний (Блум), *Молитва и Жизнь.* Посетено на 3 септ. 2023 на https://azbyka.ru/otechnik/Antonij_Surozhskij/molitva-i-zhizn/#0_3

4.Стот, Джон. *Вестта на Проповедта на планината.* Християнската контракултура. Библията говори и днес. София: Нов човек, 1993. (Original work published in 1978 as: Stott, John. Christian Counter-Culture. England, Leicester: Inter-Varsity Press)

Латиница:

5.Adam Clarke, *Commentary and Critical Notes on the Bible*, Bible Time 3.0.3., Version 2.0